

توسعه شبکه ملی آمار با رعایت محرمانگی و حفظ
امنیت داده ها و اطلاعات با بهره گیری از فناوری های
نوین اطلاعات و ارتباطات

مرکز آمار ایران

میزان مطلوبیت آمارهای تولید شده نزد کاربران به عوامل مختلفی بستگی دارد. یکی از عوامل مهم مرتبط با میزان مطلوبیت تولیدات، زمان ارائه و چگونگی انتشار و اطلاع‌رسانی آن‌ها است. به همین منظور توسعه شبکه ملی آمار و مدیریت انتشار آمارهای رسمی جهت اطلاع‌رسانی جامع و مؤثر از جمله اهداف مرکز آمار ایران است که در قانون و نیز مأموریت این مرکز تصریح شده است. فعالیت‌های انجام شده در این خصوص عبارتند از:

توسعه و نگهداشت سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS)^۱

نظام مدیریت امنیت اطلاعات در مرکز آمار ایران با هدف صیانت از دارایی‌های سازمان شامل داده‌ها، نرم‌افزارها و سخت‌افزارها در مقابل هرگونه تهدید اعم از دسترسی غیرمجاز به اطلاعات، خطرات ناشی از محیط، خطرات ایجاد شده از سوی کاربران و ... است. سه عنصر اساسی مدیریت امنیت اطلاعات عبارتند از:

- محرمانگی اطلاعات: اطمینان از اینکه فقط افراد مجاز به اطلاعات دسترسی دارند
 - یکپارچگی اطلاعات: اطمینان از صحت اطلاعات، جلوگیری از اعمال تغییرات روی داده‌ها
 - در دسترس بودن: اطمینان از اینکه کاربران مجاز در زمان‌های مورد نیاز به اطلاعات دسترسی دارند.
- استقرار نظام مدیریت امنیت اطلاعات بر اساس استاندارد ایزو ۲۷۰۰۱، از سال ۱۳۹۰ آغاز شد و در ادامه فعالیت‌های سال‌های گذشته، اقدامات زیر در سال ۱۳۹۸ انجام پذیرفت:
- انجام ممیزی داخلی امنیت اطلاعات به منظور آمادگی برای ممیزی مراقبتی
 - انجام ممیزی مراقبتی سال اول برای تمدید گواهینامه ملی نظام مدیریت امنیت اطلاعات
 - بازنگری و اصلاح روش‌های پایه و اجرایی و سوابق نظام مدیریت امنیت اطلاعات براساس الزامات کسب و کار مرکز و الزامات مرکز افتا

- تعیین مسئولین استقرار روش‌های اجرایی و ابلاغ روش‌ها از طرف مدیر امنیت اطلاعات
- بروزرسانی سیستم مستندات نظام مدیریت امنیت اطلاعات
- بازنگری لیست دارایی‌های اطلاعاتی، ارزشگذاری دارایی‌ها و ارزیابی ریسک در نرم‌افزار مدیریت امنیت اطلاعات ایمن‌یار
- ادامه جلسات تشکیلات امنیت مرکز شامل شورای راهبردی امنیت، کمیته اجرایی، کارگروه‌های مدیریت تغییرات، پشتیبانی حوادث و ممیزی امنیت اطلاعات.
- انجام طرح بلوغ امنیتی سازمانی مرکز افتای ریاست جمهوری براساس الزامات امنیتی دهگانه افتا

^۱ Information Security Management System

ارتقا، توسعه و نگهداری زیرساخت‌های نرم افزاری، ارتباطی و امنیتی

سامانه یکپارچه جمع‌آوری الکترونیکی داده‌ها (سیجاد)

سامانه یکپارچه جمع‌آوری الکترونیکی داده‌ها (سیجاد)، بستری مناسب جهت ارتقای سطح فناوری اطلاعات در مرکز به وجود آورده است و هدف آن استفاده از ابزارهای الکترونیکی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری به منظور جمع‌آوری داده‌ها و در اختیار داشتن ابزار نرم‌افزاری با یک الگوی جامع، جهت جوابگویی به تمام طرح‌های متنوع و نیز سرشماری‌ها می‌باشد. مزایای این سامانه برای مرکز:

- عدم نیاز به مصرف کاغذ و چاپ انبوه پرسشنامه‌ها و استفاده از ابزار سخت‌افزاری تبلت به عنوان جایگزین پرسشنامه در طرح‌های مختلف

- حذف ابزارهای متعدد و پراکنده نرم‌افزاری مختلف و به‌کارگیری یک بستر نرم‌افزاری واحد

- ارتقای کیفیت داده‌ها و کاهش زمان انتشار نتایج.

- رعایت الزامات سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS)

اهم فعالیت‌های مرکز آمار ایران در حوزه زیرساخت نرم افزاری جمع‌آوری داده‌های طرح‌های آماری در سال ۱۳۹۸ عبارتند از:

- توسعه و نگهداشت سیستم
- تولید مستند راهنمای سامانه

تدوین برنامه جامع توسعه مرکز فناوری اطلاعات با رویکرد معماری سازمانی

با گسترش روزافزون فناوری اطلاعات و پوشش ابعاد مختلف کسب و کار توسط این فناوری و نیاز به تولید سامانه‌های مختلف، بانک‌های اطلاعاتی، زیرساخت‌های سخت‌افزاری و ارتباطی و اهمیت یافتن موضوعاتی مانند: امنیت اطلاعات، لزوم تغییر شیوه مدیریت فناوری اطلاعات به شیوه‌های نوین ضروری است. بدین منظور لازم است نقشه راه ابعاد مختلف فناوری اطلاعات همراستا با کسب و کار طراحی، پیاده‌سازی و مدیریت گردد تا سازمان از پتانسیل بالای این فناوری بهره برده و در عین حال پیچیدگی‌های زیاد این فناوری به مانعی برای کسب و کار تبدیل نشود.

معماری سازمانی شیوه نوینی برای این منظور است که با کمک آن ضمن بررسی وضع موجود و مدل‌سازی وضع مطلوب، برنامه‌گذار طراحی و پیاده شده و تحت نظارت قرار می‌گیرد. در این راستا پروژه تدوین برنامه راهبردی فناوری اطلاعات و ارتباطات مرکز آمار ایران مبتنی بر معماری سازمانی در مرکز فاوا تعریف شده که شامل فعالیت‌های زیر طی سال‌های ۹۷ و ۹۸ است:

- تحلیل ذینفعان
- تعیین چشم‌انداز و محدوده
- برنامه‌ریزی پروژه
- مدل‌سازی وضع موجود

- تحلیل نیازمندی‌های معماری
- شناسایی فرصت‌های توسعه
- تدوین سیاست‌های فاوا
- طراحی وضع مطلوب
- برنامه‌ریزی انتقال
- طراحی ساختار مطلوب مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات

مدیریت و توسعه خدمات دولت الکترونیک در مرکز آمار ایران

در راستای اجرای آیین‌نامه توسعه خدمات الکترونیک، مصوب شورای عالی اداری و ضوابط فنی اجرایی توسعه خدمات دولت الکترونیک، مصوب شورای فناوری اطلاعات، اقدامات زیر در سال ۱۳۹۸ توسط مرکز آمار ایران صورت گرفته است:

- الکترونیک‌سازی نمودن کامل خدمات مربوط به مشاوران و پیمانکاران آماری از طریق راه‌اندازی سامانه تشخیص صلاحیت شرکت‌های آماری
- بازنگری شناسنامه تمام خدمات مرکز به ویژه در بخش فرایندها
- مدیریت، بروزرسانی و توسعه محتوایی درگاه ملی آمار
- توسعه استانداردسازی درگاه ملی آمار با توجه به الزامات توسعه دولت الکترونیک
- راه‌اندازی و توسعه سامانه خدمات اطلاع‌رسانی آماری
- بروزرسانی اطلاعات و توسعه محتوایی نرم‌افزار آمار همراه
- مدیریت تالارهای گفتگوی طرح‌های آماری
- مدیریت سامانه دریافت پرسش، انتقاد، پیشنهاد و شکایت
- مدیریت کاربری سامانه دانا
- مدیریت سامانه پیامکی
- مدیریت سامانه ارتباط استانی

همچنین مرکز آمار ایران طبق سنوات قبل اقدام به تکمیل شاخص‌های ارزیابی عملکرد در سامانه تسمای سازمان برنامه و بودجه کشور در تمام محورها از جمله محور توسعه دولت الکترونیک و هوشمندسازی اداری نمود.

اصل ۸ از اصول اساسی آمارهای رسمی

برقراری هماهنگی بین مؤسسات آماری یک کشور
برای تحقق نظام آماری هماهنگ، منجم و کارآمد،
امری ضروری است.